

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2020/132 VAN DE COMMISSIE**van 30 januari 2020****tot vaststelling van een noodmaatregel in de vorm van een afwijking van artikel 45, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de bijdrage van de Unie aan de afzetbevorderingsmaatregel in de wijnsector**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 221, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 2 oktober 2019 heeft de Wereldhandelsorganisatie (WTO) een arbitragebeslissing genomen in de zaak Europese Gemeenschappen en bepaalde lidstaten — “Measures Affecting Trade in Large Civil Aircraft” (WT/DS316/ARB). Die arbitragebeslissing gaf de Verenigde Staten van Amerika (VS) het recht om toestemming te vragen voor het opleggen van tegenmaatregelen ter waarde van maximaal 7,5 miljard USD per jaar als reactie op de EU-subsidies voor Airbus. Op 18 oktober 2019 hebben de VS een ad-valoremrecht van 25 % opgelegd voor de invoer van onder andere niet-mousserende wijn uit Duitsland, Spanje, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Die uitzonderlijke, onredelijke en onvoorspelbare situatie heeft ernstige en schadelijke gevolgen voor de wereldhandel in alle EU-wijnen. De Verenigde Staten hebben ook gedreigd met een ad-valoremrecht van 100 % op de invoer van Franse mousserende wijn als reactie op de Franse belasting op digitale diensten (GAFA-belasting).
- (2) De door de VS opgelegde invoerrechten hebben rechtstreekse en ernstige gevolgen voor de handel in EU-wijnen op de Amerikaanse markt. Dat is voor de EU de grootste exportmarkt voor landbouwproducten en in het bijzonder voor wijn, zowel wat de waarde als de omvang van de uitvoer betreft. In 2018 voerde de EU 6,5 miljoen hectoliter wijn uit naar de VS, goed voor 4 miljard EUR. De uitvoer van EU-wijn naar de VS vertegenwoordigt doorgaans 30 tot 40 % van de waarde van de wereldwijde EU-export van wijn.
- (3) De verhoogde invoerrechten die door de VS zijn opgelegd, hebben niet alleen een schadelijk effect op de uitvoer van niet-mousserende wijn uit de vier lidstaten waarop die verhoogde invoerrechten van toepassing zijn, maar op de uitvoer van alle EU-wijn. Ze zijn nadelig voor de reputatie van en de handel in alle EU-wijn op de Amerikaanse markt. De reputatie van wijn wordt niet alleen bepaald door de kwaliteit, maar ook door de prijs en de waargenomen prijs-kwaliteitverhouding. Dat is met name zo voor wijn uit de lagere en middelste prijsklasse. In absolute termen wordt die zwaarder door een invoerrecht van 25 % getroffen dan duurdere wijnen, die worden aangekocht door kenners die zich niet door een prijsverhoging laten afschrikken. De concurrenten van Europese wijnen op de markt van de VS komen onder meer uit Zuid-Amerika, Australië of Zuid-Afrika. In het licht van die harde en felle concurrentie is de perceptie van het algemene prijsniveau heel belangrijk. Als de consument weet dat de invoer van wijn uit bepaalde regio's van de EU zwaarder wordt belast, zal dat negatieve gevolgen hebben voor de algemene perceptie van de prijs van EU-wijnen en zal hij naar producten uit andere regio's vragen. Gezien de huidige marktomstandigheden en de daling van het algemene rendement van de producenten zijn onmiddellijke maatregelen tegen de gevolgen van de invoerrechten gerechtvaardigd voor alle wijn uit alle lidstaten en niet alleen voor wijn uit de lidstaten waarop de invoerrechten van toepassing zijn.
- (4) Vanuit het oogpunt van de stabiliteit van de markt vormen de door de VS opgelegde invoerrechten geen alleenstaande nationale maatregel waarvan de gevolgen beperkt blijven tot de handel met de VS. De wijnmarkt is een wereldmarkt en afzonderlijke maatregelen van belangrijke economische spelers zoals de VS hebben verstrekende gevolgen voor de gehele internationale wijnhandel. Negatieve omstandigheden op een belangrijke afzetmarkt voor EU-wijnen zoals de VS, hebben onvermijdelijk gevolgen voor andere markten omdat producten die niet in de VS kunnen worden verkocht omdat zij te duur zijn geworden, elders op de markt moeten worden gebracht.

⁽¹⁾ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671.

Bijgevolg zullen de consumenten op die andere markten, die goed op de hoogte zijn van de marktomstandigheden, extra druk uitoefenen op de prijzen en zal de concurrentie veel feller zijn dan normaal. Als gevolg van de door de VS opgelegde invoerrechten zal de uitvoer van EU-wijn wellicht wereldwijd stagneren. Uit verslagen van de wijnsector is gebleken dat er al aanzienlijke bestellingen van Franse wijn op de VS-markt zijn geannuleerd.

- (5) De wijnmarkt van de EU had in 2019 te kampen met verzwarende omstandigheden en de wijnvoorraden zijn sinds 2009 niet meer zo groot geweest. Dat is vooral te wijten aan de combinatie van een recordoogst in 2018 en een dalende wijnconsumptie in de EU. Als de wijn die door de verhoogde invoerrechten van de VS wordt getroffen niet wordt verkocht op uitvoermarkten buiten de EU, zal de situatie op de EU-markt alleen maar verergeren. De situatie is des te dringender door het moment waarop de invoerrechten zijn opgelegd. De tarieven zijn ingevoerd op 18 oktober 2019, toen de oogst en de productie in volle gang waren en de eindejaarsfeesten eraan kwamen. Voor de Europese wijnsector zijn dat de belangrijkste verkoopperioden van het jaar. Daarom moeten onmiddellijk maatregelen worden getroffen.
- (6) Van de steunmaatregelen voor de wijnsector als bedoeld in artikel 43 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 is alleen de afzetbevorderingsmaatregel overeenkomstig artikel 45, lid 1, onder b), van die verordening rechtstreeks gericht op een betere concurrentiepositie van EU-wijn in derde landen. In de loop der jaren is die maatregel opmerkelijk doeltreffend gebleken voor de verovering en consolidatie van markten in derde landen. De reputatie en de bekendheid van EU-wijn worden erdoor versterkt, waardoor de maatregel het doeltreffendste steuninstrument is gebleken voor EU-wijn op de markten van derde landen. De internationale wijnmarkt is een wereldmarkt en elke afzetbevorderingsactie voor EU-wijn op markten van derde landen is gunstig voor alle wijnen uit de EU. Het creëert kansen voor marktdeelnemers die vervolgens andere EU-wijnen op de desbetreffende markt aanbieden. De individuele campagnes hebben een versterkend effect op de verkoop, omdat zij betrekking hebben op een grote verscheidenheid van wijnen of complete wijngedebieten en niet alleen op één enkel merk of één enkele soort wijn. Het is dus van essentieel belang dat op alle markten promotiecampagnes worden voortgezet, opgestart en versterkt om afzetmogelijkheden te vinden voor wijnen die niet op de Amerikaanse markt worden verkocht, om de reputatie van EU-wijn op die andere markten in stand te houden en om de prijsdruk te verlichten.
- (7) Het is aangewezen om de uitvoering van de afzetbevorderingsmaatregel in het kader van artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 verder te versoepelen zodat de marktdeelnemers zich kunnen aanpassen aan de uitzonderlijke omstandigheden die wereldwijd op de uitvoermarkten zijn ontstaan na de door de VS opgelegde invoerrechten en er een uitweg komt uit deze onvoorspelbare en zorgwekkende situatie. Daarom moet, bij wijze van uitzondering, worden voorzien in een afwijking van artikel 45, lid 3, van die verordening en moet de maximale bijdrage van de Unie aan afzetbevorderingsmaatregelen in het kader van artikel 45, lid 1, onder b), van die verordening tijdelijk worden verhoogd van 50 tot 60 % van de subsidiabele uitgaven.
- (8) Het gaat om een noodzakelijke maatregel: de marktdeelnemers zullen onvermijdelijk extra kosten maken omdat zij dringend hun campagnes op verschillende landen moeten richten of nieuwe campagnes in andere landen moeten voeren om hun voorraden verkocht te krijgen. Door de bijdrage van de Unie aan afzetbevorderingsmaatregelen te verhogen tot 60 % en het aandeel van de begunstigen aldus te verlagen, zouden die laatste ambitieuzere acties kunnen ondernemen en hun moeizaam verworven positie op de buitenlandse markten kunnen behouden. Het zal ook nieuwe marktdeelnemers, met name zij die zich vroeger geen promotie-acties konden veroorloven, stimuleren om steun voor afzetbevorderingsacties aan te vragen, iets wat zij misschien niet zouden doen als de EU-bijdrage beperkt zou blijven tot 50 %. Zij zullen mede door die verlaagde eigen inbreng van 40 % beter het hoofd kunnen bieden aan de gevolgen van de door de VS opgelegde invoerrechten.
- (9) De flexibiliteit die wordt verkregen door de hogere bijdrage van de Unie is een vorm van financiële steun, die echter geen aanvullende EU-financiering vereist omdat de begrotingslimieten voor nationale steunprogramma's in de wijnsector die zijn vastgesteld in bijlage VI bij Verordening (EU) nr. 1308/2013, van toepassing blijven. De lidstaten kunnen dus alleen besluiten om hogere bedragen voor de afzetbevorderingsmaatregel toe te kennen binnen de jaarlijkse begroting als bedoeld in bijlage VI bij die verordening. De maatregel is derhalve gericht op steun aan de sector in de huidige onstabiele marktsituatie, zonder dat daarvoor in de eerste plaats extra middelen moeten worden vrijgemaakt. Bovendien mag die flexibiliteit geen negatieve gevolgen hebben voor de middelen die krachtens die verordening zijn toegewezen aan andere steunmaatregelen, aangezien sommige van die maatregelen, zoals de herstructurering en herbestemming van wijngaarden, voor de lidstaten minder relevant worden en een kleinere hap uit de begroting nemen. Bovendien blijkt uit de statistieken van de laatste jaren een onderbesteding van het maximaal beschikbare budget per lidstaat.

- (10) De door de VS opgelegde invoerrechten en de daaruit voortvloeiende moeilijkheden voor de handel in EU-wijn vormen een specifiek probleem in de zin van artikel 221 van Verordening (EU) nr. 1308/2013. Dat specifieke probleem kan niet worden opgelost door de maatregelen van artikel 219 of 220 van die verordening. Enerzijds is er geen verband met een reeds bestaande verstoring van de markt, aangezien de door de VS opgelegde invoerrechten momenteel ernstige gevolgen hebben voor de reputatie van wijn uit de EU en in de toekomst waarschijnlijk zullen leiden tot een snelle verslechtering van de omstandigheden op de wijnmarkt als de situatie niet onmiddellijk wordt verholpen. Er is momenteel ook geen verband met een voldoende specifieke, dreigende marktverstoring die in zijn huidige vorm waarschijnlijk zal aanhouden, aangezien de door de VS opgelegde invoerrechten wellicht na verloop van tijd zullen worden gewijzigd en de gevolgen daarvan voor de wereldwijde wijnmarkt onvoorspelbaar zijn. Anderzijds houdt dat specifieke probleem evenmin verband met maatregelen ter bestrijding van de verspreiding van dierziekten of verlies van vertrouwen bij de consument als gevolg van risico's voor de gezondheid van mensen, dieren of planten, zoals vereist volgens artikel 220 van de verordening.
- (11) Bovendien maakt deze maatregel, samen met een flexibeler uitvoering van de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregel, deel uit van een reeks maatregelen op het niveau van de Unie die zijn bedoeld om marktdeelnemers te helpen die worden getroffen door de rechten op de invoer van EU-wijn in de VS. Dit is echter de enige maatregel die wat van de nodige financiële hulp verstrekt om de situatie te verbeteren van marktdeelnemers die, als gevolg van de door de VS opgelegde invoerrechten, inkomsten derven en meer kosten maken in hun zoektocht naar nieuwe afzetmarkten voor hun wijnen.
- (12) De maatregel moet strikt worden beperkt tot wat nodig is om de huidige uitzonderlijke situatie op de uitvoermarkten te verhelpen, zowel wat het toepassingsgebied als de toepassingsperiode betreft.
- (13) De bijdrage van de Unie kan door de lidstaten alleen worden toegekend op basis van een aanvraag die vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening wordt geselecteerd krachtens de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregel. Alle marktdeelnemers die in het kader van de maatregel worden geselecteerd, moeten, ongeacht de specifieke categorie of de oorsprong van de wijn uit de EU, voor steun in aanmerking komen aangezien de door de VS opgelegde invoerrechten nadelig zijn voor de uitvoer van alle EU-wijnen. In dat verband moeten maatregelen worden vastgesteld om het concurrentievermogen van alle EU-wijnen op de exportmarkt te verbeteren. Om dat laatste te garanderen moet deze noodmaatregel derhalve gelden voor alle begunstigden, ongeacht de markt waarop zij hun activiteiten richten. De steun moet in dezelfde mate beschikbaar zijn voor marktdeelnemers die zich op de Amerikaanse markt willen richten en voor marktdeelnemers die zich, gezien de huidige uitzonderlijke omstandigheden op de wereldmarkt voor wijn, willen toeleggen op de markt van een ander derde land. Bovendien zou het zeer moeilijk zijn om in het kader van één promotiecampagne acties voor niet-mousserende wijnen te scheiden van acties voor andere wijnen, aangezien die campagnes gewoonlijk worden opgezet voor een hele reeks producten en niet voor één specifieke categorie. Veel promotiecampagnes hebben betrekking op alle wijnen van een regio of op een breed scala van door een bepaalde marktdeelnemer verkochte wijnen. Binnen één promotiecampagne onderscheid maken tussen acties voor niet-mousserende wijnen en acties voor andere wijnen zou een zware administratieve last betekenen en de positieve effecten van de campagne ondergraven.
- (14) De noodmaatregel moet worden beperkt tot een periode van ten hoogste twaalf maanden, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening. Die periode is nodig om promotiecampagnes op te zetten. Het proces omvat verschillende administratieve stappen, zoals de wijziging van de nationale steunprogramma's, de voorbereiding en publicatie van oproepen tot het indienen van voorstellen, de selectie van aanvragen en de sluiting van contracten, en duurt meestal meer dan zes maanden. De afwijking moet dus gedurende twaalf maanden worden toegepast om een doeltreffende uitvoering te waarborgen. Aanvragen die na die periode van twaalf maanden worden geselecteerd, mogen niet van de verhoogde bijdrage van de Unie profiteren.
- (15) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmakten,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Categorieën van producten die onder deze verordening vallen

Deze verordening is van toepassing op de afzetbevordering van wijn als bedoeld in de punten 1 tot en met 9, 15 en 16 van deel II van bijlage VII bij Verordening (EU) nr. 1308/2013.

Artikel 2

Bijdrage van de Unie aan afzetbevorderingsmaatregelen

In afwijking van artikel 45, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedraagt de bijdrage van de Unie aan de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregelen niet meer dan 60 % van de subsidiabele uitgaven.

Artikel 3

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is van toepassing gedurende een periode van twaalf maanden vanaf de datum van inwerkingtreding.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 30 januari 2020.

Voor de Commissie

De voorzitter

Ursula VON DER LEYEN
